

На черговому засіданні парткому університету розглядали питання про роботу колективу механіко-математичного факультету по підготовці до прийому на перший курс; про роботу партбюро хімічного факультету по навчанню і роботі з іноземними студентами; про підготовку до огляду-конкурсу культурно-масової роботи.

Вчора відбулося засідання наукового студентського гуртка педагогіки. Із доповіддю «Листування учених-хіміків СРСР з учнями Одеської школи № 50 — засіб комуністичного виховання» виступила студентка II курсу хімічного факультету М. Андреева. Про студентів Одеського держуніверситету — героїв Великої Вітчизняної війни розповіли трьохкурсники факультету РГФ Ростовецька та Малюжонки.

12 березня на кафедрі психології відбулося чергове засідання науково-студентського психологічного гуртка. З доповіддю «Інстинктивна поведінка тварин у світлі етології» виступив студент IV курсу біологічного факультету П. Поповський.

Розпочався огляд-конкурс культурно-масової роботи факультетів, присвячений 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Факультети готуються до конкурсних концертів, проведення днів факультетів.

17 березня відбудеться черговий загальноуніверситетський семінар агітаторів академічних груп. Такі семінари стали вже традиційними. Вони допомагають агітаторам у проведенні виховної роботи, політінформації тощо.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За науковці Кадрі

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. Мечникова.

РІК ВИДАННЯ ХЛІ

14 березня 1975 року

№ 10 (1185)

Ціна 2 коп.

15 декад на честь СОЮЗНИХ республік

ПРИСВЯЧЕНО ЛАТВІЇ

У головному корпусі університету — великий стенд-виставка. На ньому зібрані матеріали про братню республіку. Знайомишся із стендом — і наче мандруєш шляхами Латвії, читаєш цікаву повість історії народу. Спеціальна добірка розповідає про єдність народів у сузір'ї СРСР, про мудру політику партії у вирішенні національного питання. Як яскравий приклад мудрості політики партії — книги з історії Латвії, «Очерки історії Комуністической партії Латвії», «Латышские стрелки на страже завоеваний Октября», видання про розвиток народного господарства, культури республіки.

Багато літератури представлено про Латвійський університет. Тут є книга «50-летие Латвийского государственного университета им. Петра Стучки», вчені записки, «Известия АН Латвийской ССР» та інші.

Добре показана художня література, монографії, критичні роботи. У тому числі — монографія «История латышской литературы», твори Яна Райніса, Віліса Лаціса, Анни Саксе та інші.

Є на стенді й книги, проспекти, які розповідають про чудові міста республіки, визначні місця, курорти.

Як відомо, наш вуз підтримує тісні зв'язки з Латвійським університетом, наші вузи з'єднані договором про дружбу і всебічне співробітництво. Про форми співробітництва, про обмін науковою інформацією, делегаціями, зв'язуваннями, про успіхи братнього народу розповідається на політінформаціях, бесідах, які проходять у групах, на курсах всіх факультетів.

ВНЕСОК У СНАРБНИЦЮ ПЕРЕМОГИ

З перших днів війни на території Латвії розпочалися жорстокі бої. Тисячі латиських робітників, селян і передової інтелігенції за заклик Комуністичної партії влилися до лав Червоної Армії. Частина населення евакуювалася в глибину Радянської держави. У вересні 1941 року була створена латиська стрілецька дивізія, яка у 1942 році була удостоєна звання гвардійської. Потім був створений латиський стрілецький корпус. Латиські з'єднання брали участь у боях під Москвою, Старою Руссою, Даугавпілсом, Резекне і Ригою. Понад 20 тисяч бійців і офіцерів латиського стрілецького корпусу було нагороджено орденами і медалями Радянського Союзу. Крайним синам латиського народу було присвоєно високе звання Героя Радянського Союзу. На тимчасово окупованій території Латвії розгорнули свої дії латиські партизани.

Радянська Армія 18 липня 1944 року почала звільнення Латвії від фашистів.

13 жовтня 1944 була звільнена Рига, а в 1945 році — вся територія Латвії. В Курзелі (Курляндії) між Тукумом і Лієпаєю (Лібавою) радянські війська примусили капітулювати 30 ворожих дивізій.

РОЗПОДІЛ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

РЕПОРТАЖ

ОБИРАЄМО ШЛЯХИ

Веселий гамір, голосні вигукі випускників хімічного факультету порушили спокій головного корпусу університету. Тут, у конференц-залі йде розподіл випускників за призначенням. За великим столом — комісія по розподілу. Серед присутніх — представники облвнв Одеси, Херсона, Миколаєва, Вінниці. На дошці висить карта УРСР.

Дивнися на п'ятикурсників і помічаєш у їхніх очах якусь розгубленість: по-перше, сумно роз-

Позаду п'ять років навчання в університеті. Попереду — самостійне життя у ранзі спеціаліста, випускника Одеського державного університету. Буде важко, буде цікаво, буде повсякому. Але все залежить тепер від них самих, від того, що і скільки кожний зумів взяти за п'ять років навчання. І вони, випускники 1975-го, добре це розуміють.

Різними шляхами прийшли вони до своєї спеціальності, по-різному уявляють собі майбутню роботу. Дехто зумів втілити свої мрії у життя, дехто — ще ні, для одних виправдалася сподівання, для інших — не повною мірою, хтось перевиконав «програму», хтось — «не дотягнув»...

Тепер попереду головне випробування — життям. Поки вони ще студенти, працюють над дипломними, але вже зараз визначають своє майбутнє. На факультетах йде розподіл молодих спеціалістів. Цього року він проводиться раніше, ніж у минулі роки. Як він проходив на хімічному — розповідь кореспондента «ЗНК».

лучатись з університетом, за п'ять років наполегливої праці він став для них рідним, по-друге, треба робити перші самостійні кроки у житті.

Комісія по розподілу намагалася задовольнити бажання студентів і водночас — потреби школи.

Викликають Валю Чебанову: — Ваше бажання задовольняється. Ви направляється у Кілійську середню школу № 7 вчителем хімії, — говорить голова ко-

місії.

Виявляється, що Валя проходила у цій школі педагогічну практику. Сподобалась молода практикантка у школі, добре себе зарекомендувала під час роботи, швидко увійшла в колектив. Керівництво школи зв'язалося з райвно і надіслало до університету запит з проханням направити В. Чебанову до цієї школи вчителем після закінчення університе-

(Закінчення на 2-й стор.)

ПРАКТИКА

Панує ледь створена тиша. Розпочала урок молода незнайома вчителька. «Ну, Надя, сміливіше» — пропливає в її уяві. А десятки пар пронизливих очей зосереджують всю увагу на кожному кроці, кожному слові. Її завдання — донести до цих симпатичних хлопчиків і дівчаток невпізнаний ще світ науки. Зрозуміло, це не так то й просто, тим більше на одному із перших уроків у своєму житті. Але ж професія учи-

теля тим і почесна, що вона відкриває нові шляхи у знання.

Ось уже Надя увійшла у нехвилюючий ритм, і, захопившись улюбленою темою, цитує учням рядки Т. Г. Шевченка. Мелодійний голос дівчини повів школярів по шляхах давно минулої, але і по цей час цікавої спадщини. Урок проходить на високому рівні. Це відзначає і досвідчена вчителька української мови та літератури Валентина Семенівна Калініна.

Надя Мазуренко виділяється своєю успішністю і на факультеті. Останню сесію вона склала на відмінно. Але не уявляє дівчина життя без комсомольської діяльності. Це помітили однокурсники і обрали її заступником комсорга курсу.

Очевидно, добре навчання і комсомольська діяльність допомагають їй вільно та впевнено почувати себе і на уроці.

У цій же Одеській середній школі № 3 пробують свої педагогічні здібності студенти IV курсу філологічного факультету Юля Лускан, Галя Стрепенюк, Лариса Льюльченко, Володимир Раца.

І уже сьогодні сміливо можна сказати, що з них вийдуть справжні, вірні своїй справі радянські вчителі.

В. МОРОЗ,
студент IV курсу філфаку.
Фото автора.

ВИБИРАЄМО ШЛЯХИ

Закінчення. Поч. на 1-й стор.

ту. І сама дівчина захопилася педагогічною роботою, звикла до хлопчаків і дівчаток, до колективу школи.

Розмовляю із самою Валентиною. Це енергійна, говірка, товариська людина.

— **Валю, чому саме ви обрали професію учителя хімії?**

— У школі мені подобались природничі науки. Часто брала участь в обласних і районних олімпіадах. А любов до професії вчителя прищепила мені моя мати. Вона — педагог, відмінник народної освіти. Так що вагань в мене не було.

Ще в школі дівчина була активістом громадської роботи. Тому і в студентські роки була комсоргом курсу, головою курсової студради, членом факультетського комсомольського бюро і профбюро. Вона не уявляє себе без повсякденних турбот, піклування про своїх товаришів, адже жили вони однією дружною сім'єю.

А які події із студентського життя вам найбільше запам'яталися?

— Цікаво пройшло все студентське життя. Це найкращі роки. Шкода, що пролетіли вони так швидко. З інтересом згадується наша ознайомка практикою на підприємствах Чехословаччини. 21 день були ми в цій країні. Знайомились з усіма процесами на склозаводі, молокозаводі, миловарному та багатьох інших.

Із запалом розповідає Валя і про те, які цікаві вечори влаштували на своєму курсі, і як дружно відвідували театри і кіно Одеси, знайомилися з її визначними місцями.

Що б ви могли побажати сьогоднішнім першокурсникам?

— Насамперед, не втрачати жодної хвилини даремно. Так швидко проходять ці найкращі в житті студентські роки. Активніше брати участь у громадському житті університету, у художній самодіяльності. Переступаючи поріг вузу, дехто залишає свої колишні захоплення, загублює талант. А тут вони можуть найбільше виявитись і розвинути.

А головне для студентів — систематично займатись наукою, поглиблювати і зміцнювати свої знання, щоб вийти із стін рідного вузу всебічно розвинутими людьми.

ми, справжніми фахівцями.

До конференц-залу входить Надя Біденко. Вона обирає місцем своєї майбутньої роботи Студентську середню школу Піщанського району Вінницької області.

Ще до вступу в університет дівчина закінчила медичне училище, була фармацевтом. Подобалась їй аналітична хімія. Вирішила продовжити навчання в університеті, твердо знаючи, що буде займатися тут аналітичною хімією.

З першого по п'ятий курси Надя Біденко — беззмінний староста групи, була і членом студради, профбюро факультету.

— **Надю, як ви уявляєте собі майбутню професію?**

— Я безмежно вдячна своїм викладачам за турботу і піклування про нас. За період навчання ми змужніли, набули певного життєвого досвіду і знань, необхідних для роботи вчителем. На педагогічній практиці виявилось, що рівень нашої підготовки достатньо високий. Та інколи відчувалась недостатня підготовка з методики викладання. Сподіваюсь, що це швидко надолужимо, коли почнемо працювати у школі самостійно.

Ще довго тривав розподіл. Один за одним заходили до конференц-залу схвилювані п'ятикурсники.

Комсорг курсу Валя Кожевникова одержала призначення у Миколаївську середню школу, разом з нею туди поїде і Люба Пономарьова.

Кілька найкращих випускників хімфаку рекомендовані в аспірантуру університету. Активний член НСТ хімфаку Юрій Попков — на кафедру органічної хімії, відмінник навчання Олена Писарева — на кафедру аналітичної хімії і Марина Горіна — на кафедру хімічних засобів охорони оточуючого середовища.

Валя Каганець поїде за викликом з науково-дослідного інституту у Київ.

А поки що п'ятикурсникам залишилось пройти останній рубіж. Всі вони повинні написати і захистити дипломні роботи. Знову їх чекає тривала копітка праця в лабораторіях, повсякденний пошук.

Щастя вам, друзі, з перших кроків самостійного життя!

К. ЄВДОКИМОВА,
наш кор.

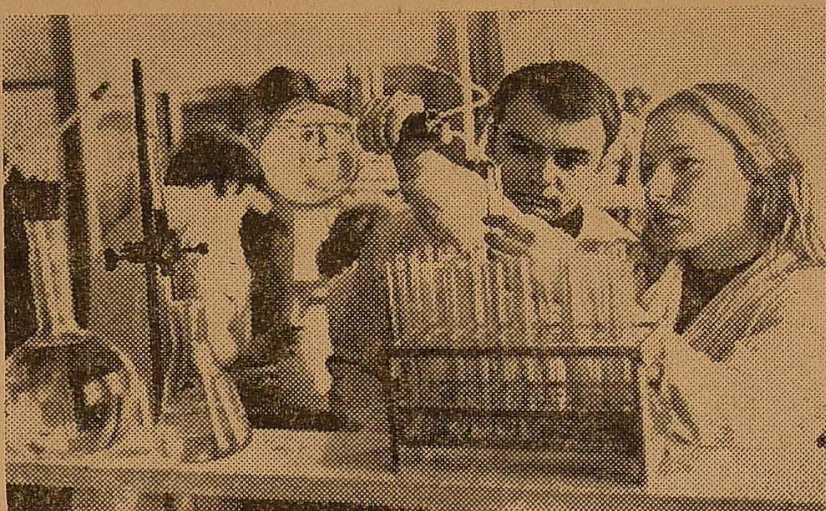
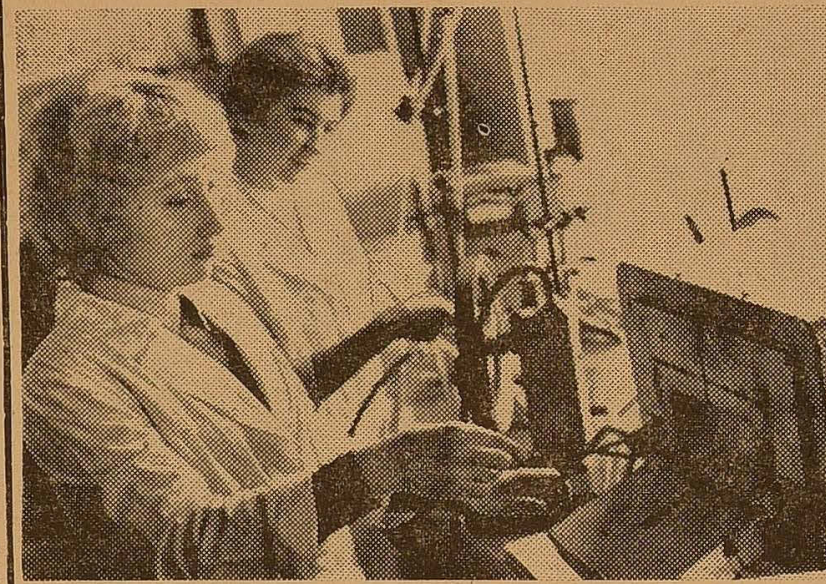

ФОТО РЕПОРТАЖ

Ці знімки зроблені на практичних заняттях з кількісного аналізу в одній з лабораторій кафедри аналітичної хімії. Тут студенти II курсу закріплюють свої теоретичні знання на практиці. На фото: за роботою Ольга Абрамова та Валерій Рибалко.

Людмила Овчинникова зайнята прожарюванням осадків.

В тому, що в цій лабораторії завжди порядок, усі реактиви готові до роботи, немала заслуга лаборанта Тетяни Закушняк. Ви її бачите на цьому знімку під час зважування реактивів.

Фоторепортаж **О. ЛЕВИТА.**

ТВОРЧИЙ ЗВ'ЯЗОК

Кіно давно ввійшло в повсякденне життя людей. Воно використовується в учбовому, виховному, пізнавальному значеннях. Велику роль у цьому відношенні відіграє зв'язок кінотеатрів з учбовими закладами. Зокрема, такий зв'язок давно з успіхом здійснюється між кінотеатром ім. Маяковського і Одеським університетом. Правда, цей зв'язок поки-що вузький — з однією лише кафедрою політекономії університету. Але ентузіазм у цій справі з боку завідуючого кафедри професора О. Г. Лобунця і викладачів кафедри А. К. Яковлева, Л. Х. Доленка разом з працівниками кінотеатру імені Маяковського уже зараз дає позитивний результат. Центром такої спільної діяльності став гуртожиток

№ 1 університету, де починаючи з жовтня 1974 року проводиться одна з найцікавіших форм виховної роботи — економічний кінолекторій. Демонстрування фільмів, що супроводжують лекції, не обмежується кінолекторієм. Дуже цікаві фільми демонструвалися і на деяких зустрічах студентів з представниками різних промислових і виробничих організацій міста.

Захоплюючою була зустріч студентів з учасниками Великої Вітчизняної війни. На цій зустрічі був показаний фільм «Офіцери». Демонстрацію його організували працівники кінотеатру ім. Маяковського. Ефект від такого заходу був помітний зразу ж і по кількості студентів, які прийшли на цю зустріч, і по явловому об-

міну враженнями про почуте і побачене.

Радує і те, що зв'язок кінотеатру ім. Маяковського з кафедрою політекономії не лише зміцнюється, але й розширюється. Таке починання, як організація пересувного стенду «Новини кіно» у гуртожитку № 1 зараз підхоплено філологічним факультетом.

Це розширює сприйняття студентами інформації в галузі мистецтва.

Вважаємо, що зв'язок кінотеатру і вузу в подальшому буде зміцнюватися, і це принесе взаємну користь.

В. КАЛЕНКОВ,
працівник кінотеатру ім. Маяковського.

САРИТА

Продовження. Початок у № 9 від 7 березня.

НІЧ ФАШИЗМУ

Вона нікому не розповідала, чого їй коштували ці вісті. Залишалась зовнішньо усмішленою, спокійною, впевненою. Але в її очах з'явилась тривога. Вона тільки дякувала друзів за щире участь, за те, що вони розділили з нею її біль і гнів, за те, що розуміли її.

А вісті йшли одна одної гірші. Хунта розправилась не тільки із

своїми політичними противниками. Їй ненависне все, що пов'язано з освітою, наукою. У телеграфних повідомленнях все частіше згадувались рідні місця, знайомі імена... Танки «охороняли» спокій опустілого технічного університету, де вона вчилася, ректор його, з яким листувалась, — у тюрмі. За ґратами більшість прогресивних викладачів. В результаті країна залишилась майже без інтелігенції.

А втім, хай про «прогрес» освіти під керівництвом фашизму розповідь телетайп. Ця ін-

формація була опублікована в останньому номері за минулий рік «Студентського меридіана». Вона називається

«БУДНІ» ХУНТИ

Хунта застосовує найенергійніші заходи для посилення свого впливу на молодь. Нею створений національний секретаріат, який очолює колишній керівник студентів одного із найреакційніших в країні, Католицького університету; йому доручено створити молодіжні організації і формувати їх у суворо ієрархічному порядку.

Прагнення до «нормалізації» в галузі освіти виявляється у безперервній чистці в університетах, яку проводять відставні генерали і адмірالی, призначені хунтою «делегатами-ректораами». Фізичні репресії, що прокотилися після заходу генералами — зрадниками влади, — розстріли, катування, висилки були лише преюдією до масової чистки вищих учбових закладів. На початку цього учбового року ще 22 тисячі студентів із 160 тисяч, які залишилися, були за свідченням французької газети «Монд», вигнані. Причому головорізи Піночета навіть не утруднюють себе підшукуванням мотивів для виправдання безчинств: великі групи студентів були виключені за «університетську схильність до бенкетувань» (це в сьгоднішньому-то голодному Чілі!). Майже весь професорсько-викладацький склад вищих учбових закладів Чілі визнаний лівим.

За звільненням чи виключенням, як правило, слідує арешт. «Перевірка лояльності» продовжується три—шість тижнів і супроводжується фізичними знущаннями. Найбільш розповсюджені у загінках хунти такі катування: на голову жертви надівають капюшон і не знімають його на протязі тижнів, імітують розстріли, страту через повішання чи викидання із вікон, пропускають через тіло електричний струм, занурюють з головою в воду, виривають нігті. Часті випадки, коли на очах батьків б'ють дітей.

Зараз, за свідченням «Меркुरіо», однієї з небагатьох незaborонених хунтою газет, у Чілі приблизно 500—600 тисяч знаходяться не при ділі — це безробітні люди, звільнені з служби, студенти, вигнані із університетів по політичних мотивах.

До початку учбового року були переглянуті програми вузів. З вересня для всіх студентів введено курс «національної безпеки», мета якої — промивка мозків, чи, як заявлено офіційно, «зміцнення політичної і моральної свідомості нації». Такі ж курси розроблені і для початкових і середніх шкіл.

Однак роботу в університетах продовжують і партії Народної єдності, що знаходяться у підпіллі. Генеральний секретар Робітничо-селянської партії МАПУ — ОК Хайме Гасмурі, якого ось уже понад рік без успіху розшукує вся поліція Чілі, розповів у інтерв'ю кореспонденту французької «Монд»:

— Зараз ми вступили в третій період — період розширення боротьби мас проти диктатури. Говорячи конкретно, ми з початку липня приступили до інтенсивної пропаганди проти фашистської диктатури хунти. Частіше всього

пропаганда ведеться на заводах, у робітничих кварталах, в університетах... Ми розсилаємо поштою листівки з нашим політичним аналізом, призначені для певних груп населення: інколи це викладачі університетів, інколи жителі робітничого селища, інколи робітники конкретного заводу.

У студентських аудиторіях розповсюджуються підпільні газети. Це справжні шедеври фотодрукарського виробництва. Наприклад, газета «Резистенсія демократика», яка виходить один раз на місяць, тиражем 2 тисячі екземплярів має розмір сирникової коробки і вміщує 20 сторінок, її читають через луну.

ПРОЩАННЯ З ДРУГОЮ БАТЬКІВЩИНОЮ

Ми часто і доволу розмовляли з Саритою. Приваблювала щирість, невимушеність, дружельно-не відношення, і, звичайно, складність її долі. Одного разу, не витримавши, я запитав: «А що ж буде з Вами?»

Вона сумовито посміхнулася.

— Поки що мене не чапають, не вимагають повернення. Звичайно, дуже хочеться додому. Сподіваюсь, що фашизмові довго не протримається. Боротьба продовжується. А поки у мене є (Закінчення на 3-й стор.).

(Закінчення).

дети нищие земли и славы.

Вы знали лишь оливы, невод с пеной и серебром, дерево, стога, цемент. Вы держали напильник иль рубанок. В ваших руках сияли красныи плод граната и розовый, как утро, лук.

Вы взяли связку молний, стремясь к победе, спокойные и стойкие, вы пошли на танк.

Свобода вас нашла в глубоких рудниках, свобода разлучила ваши руки с плугом, свобода звала на выручку — в домах, в полях, в пыли дороги, среди альпийских садов и ветра.

Свобода собирала спелые сердца, и вы пришли, дети победы.

Вы падали не раз — разбиты руки, хрящи измолоты, рот запечатан, но в разгаре боя вставали снова вы, обугленные, неистребимые, люди корней и сердца.

(Павло НЕРУДА, ЧЕТЫРЕ ВРЕМЕНИ СЕРДЦА, М. 1968).

І знову виникло питання: «А що ж далі?»

Тепер їй легше було відповісти на нього. Адже тут, в Одесі, Саріта знайшла і свою особисту долю. Не так давно вона вийшла заміж за аспіранта ОІМФ'у — Максимю Триста Переса, який приїхав у наше місто з острова Свободи.

— Поїду зараз на Кубу, до батьків чоловіка. Там буду працювати в Академії наук або в університеті. Ще остаточно не вирішено.

А поки-що треба думати про наше майбутнє дитя. Треба поспішити. Адже я хочу ще побувати у Москві, дуже люблю її. Хоч декілька днів походити по вулицях, подихати її повітрям.

Я вірю, що повернусь сюди. Наша остання зустріч наприкінці лютого була несподіваною. Зустрілися на другому поверсі головного корпусу, при вході у конференц-зал.

— Чекаю Віктора Васильовича. Завтра їду.

Швидко створився гурток знайомих, друзів. Вони розпитували Саріту, бажали їй найкращого, тиснули руки. Незабаром з'явився і професор В. В. Сердюк.

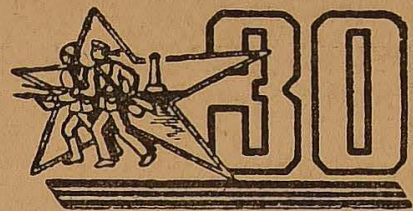
Завжди стриманий, навіть грішки суворий, він був розгублений, коли почув про завтрашній від'їзд Саріти. Він знав, що Саріта збирається їхати. І все ж такий повідомлення це застало його несподівано.

Вони потиснули один одному руки, поцілувалися. Мені здалося, що в очах професора щось блиснуло. А, можливо, це окуляри відбили так несподівано світло сонячного дня? Але чому він зніяковів і так швидко пішов?

— У мене до Вас велике прохання, — сказала мені Саріта. Це дуже важливо. Нещодавно я розмовляла з одним журналістом із комсомольської газети і необережно назвала ім'я своєї подружки з Мадрида. Дуже прошу, розшукajte цього журналіста і скажіть, щоб не називав її ім'я чи замінив іншим. Розумієте, це може погано відбитися на її долі. Навіть дуже погано.

Так, боротьба продовжується. Саріта — небезпечний противник. За зв'язки з нею можна позбутися свободи і навіть життя. Звичайно, я виконав її прохання.

А. КУЗЬМІН.

ХРОНІКА ПЕРЕМОГИ

10-го березня війська 4-го Українського фронту з участю чехословацьких частин розпочали Моравсько — Остравську наступальну операцію, щоб заволодіти важливим промисловим районом, а далі Оломоуцем і Прагою.

Друга декада березня характеризувалась запеклими боями, радянські війська завойовували нові позиції. Частини 2-го Білоруського фронту успішно наступали на північ вздовж східного берега Вісли, захопили місто Вейхарово (Нойштадт), вийшли на узбережжя Данцізької бухти на північ від Гдині, зайняли місто Пуцк (Путціг). З'єднання 1-ї армії Війська Польського, що входили до складу 1-го Білоруського фронту, продовжували бої за місто Кольберг. Війська 3-го Білоруського фронту вели запеклі бої в районі Кенігсберга, а ліве крило 1-го Українського фронту розпочало Верхньосілезьку наступальну операцію.

Війська 3-го Українського фронту успішно завершили Балатонську оборонну операцію. Значну роль в зриві контр-наступу ворога відіграла авіація 17-ї повітряної армії (командуючий генерал-полковник авіації В. С. Судець). В складних метеорологічних умовах тільки за період з 6-го по 15-е березня для підтримки наших військ льотчики здійснили до 6 тисяч літако-вильотів. В повітряних боях і вогнем зенітної артилерії знищено майже 250 ворожих літаків. Ворожі війська групи «Південь», до складу якої увійшла з 6 березня перекинута з району Арденн 6-та танкова армія, зазнали поразки. Складись сприятливі умови для наступу радянських військ на Відень.

Надзвичайний героїзм проявили в ті дні війни батареї 652-го артилерійського полку капітана С. Голуба. 9-го березня батарея спалила два ворожих танки й знищила близько 80 фашистів. В наступні два дні було спалено ще чотири танки й знищено понад 200 німців. З кількома зраненими бійцями відважний офіцер 11 березня відбив ворожі атаки і не пропустив танків противника. Капітан Голуб загинув. Йому посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

За відвагу, проявлену в повітряних боях, командир лейтенанту О. Макарову теж було присвоєно звання Героя Радянського Союзу, а командир ескадрильї капітан С. Колдунов став двічі Героєм Радянського Союзу.

БЕРЕЗЕНЬ

1945-го

Близько 30 років віддав службі в лавах Радянської Армії Іван Васильович Шаура. З перших днів Великої Вітчизняної війни — на фронті. Був старшим помічником начальника розвіддівілу штабу 52-ї, 59-ї армій, начальником відділення військової розвідки розвіддівілу штабу Волховського і Карельського фронтів, виконував завдання командування в тилу ворога... За мужність і відвагу, виявлені в боях з німецько-фашистськими загарбниками, Батьківщина нагородила І. В. Шаура орденами Леніна, Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ступеня, двома орденами Червоної Зірки, 11 медалями. Груди його прикрашає і орден «Захист Республіки» (Соціалістична Республіка Румунія).

Зараз І. В. Шаура працює в нашому університеті, завідує сектором наукової бібліотеки.

Друкуємо спогади ветерана.

лась в кількох десятках метрів від того місця, де залягли розвідники, вийшов німець і пройшов повз них. Командир групи вирішив: як тільки він буде повертатися, його треба буде «взяти». Наказав двом розвідникам спуститися в траншею і при наближенні до них німця захопити його і викинути на бруствер, де підхоплять інші. Через декілька хвилин німець рушив назад. Розвідники накинулися на нього, зашунули в рот хляп і викинули на бруствер, де його вже чекали лейтенант Зайцев з бійцями. Німець попався сильний, довго упирался.

Близько шостої години розвідники повернулися. «Язык» дав цінні свідчення.

За цю операцію лейтенант Зайцев був нагороджений орденом Червоного Прапора, інші розвідники — орденами і медалями.

Що допомогло розвідникам успішно виконати це складне бойове завдання? Витримка, винахідливість, спритність розвідників, сміливість, вміння проходити всі складні інженерні перекопи, почуття відповідальності за виконання поставленого командування завдання, відданість Батьківщині. Цими якостями в повній мірі володіли наші розвідники.

Хочу підкреслити, що розвідники — це юнаки, у віці 18—20 років. Тобто такі, як більшість сьогоденних студентів університету. І я хочу побажати їм, щоб вони завжди любили свою Батьківщину. Так, як любили лейтенант Зайцев і його розвідники, і якщо потрібно, не шкодували своїх сил, захищаючи її свободу і незалежність.

І. ШАУРА,
колишній начальник відділення військової розвідки розвіддівілу штабу Волховського фронту, полковник у відставці.

На фото: І. В. Шаура.
Знімок часів війни.

Витримка, винахідливість, відданість Вітчизні

1942 рік... Лютий. 59-а армія, що діяла у складі Волховського фронту, перейшла до оборони.

Для розвідників оборона — найтяжчий час. Ми організували і вели розвідку багатьма засобами. І все ж цього було не досить. Потрібно було діставати «язика», і якомога частіше. Він міг розповісти, які частини перед нами тримають оборону, укомплектованість підрозділів особовим складом, їх боєздатність, настрій і т. ін. — тобто ті дані, які іншими видами розвідки дістати неможливо.

Щоб захопити «язика», потрібно було пробратися у розташування ворога. А це було нелегкою справою.

Ворог мав глибокі траншеї і ходи сполучень, а на бологистій місцевості — високі земляні насипи. Перед першою лінією траншеї були дротяні загородження — «спіраль бруно», мінні поля у декілька рядів. За центральною половою велося спостереження вартівими ворога, а вночі передній край освітлювався ракетами.

Командування вимагало розвідданих про ворога — і розвідники їх діставали. Діставали методами пошуку.

Розповідь випадок, в якому яскраво проявились кращі якості наших розвідників.

Мені було доручено підготувати операцію по захопленню полоненого — «язика». Підібрали пошукову групу. Очолив її лейтенант Зайцев. Готувалися ретельно — вивчали місцевість, тренувалися проходити через мінні поля, безшумно різати дротяні загородження і т. д. Оборона ворога на нашій ділянці фронту була добре підготовлена — в інженер-

ному відношенні. Перед дротювими загородженнями були мінні поля, а на самому дроті теж були підвішені кулькові міни. Тому завдання захопити «язика» було нелегким.

Як тільки землю оповила темрява, розвідники безшумно переповзли нейтральну полосу і наблизилися до переднього краю оборони ворога. Пошукова група була посилена ще двома розвідниками-саперами. Для зв'язку з нами розвідники тягнули шнур і умовними знаками (шляхом потягування) давали знати, де вони, як справи і т. д.

Сапери пробрили проходи у мінному полі і розвідники наблизилися до дротювого загородження. І тут виявили, що на «спіралі бруно» підвішені, крім кулькових мін, ще й консервні банки — торкнешся, а вони видають звук, який у морозному повітрі чути далеко. Групу могли виявити німці. Розвідники подали нам сигнал: що робити? Одержали наказ: продовжувати виконувати завдання.

З великими труднощами пробрили проход у дротяному загородженні, зняли кулькові міни і наблизилися до першої лінії траншеї. Та тут виявили у траншеях якийсь рух ворожих солдатів. В цих умовах не можна було й думати про захоплення полоненого. Тоді лейтенант Зайцев прийняв рішення: залізти і діждатися, поки рух не припиниться. Так і зробили. На розвідниках були білі маскилати і на фоні снігу німці їх не помітили.

Близько четвертої години ранку в траншеї все затихло. Лише іноді проходили поодинокі солдати. Потім із землянки, яка знаходи-

З 10 березня розпочався

ОГЛЯД-КОНКУРС

КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ТА ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.

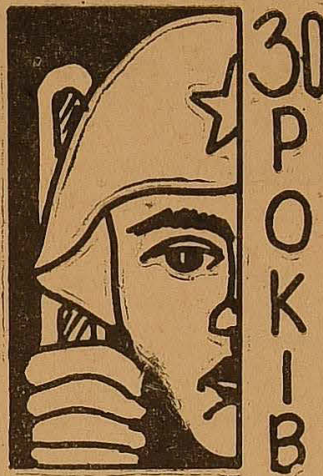
КОНКУРСНІ КОНЦЕРТИ ПОКАЗУЮТЬ У ВЕЛИКОМУ АКТОВОМУ ЗАЛІ УНІВЕРСИТЕТУ З 20 ПО 25 БЕРЕЗНЯ.

Розклад конкурсних концертів

- 20 березня — фізфак, філфак
- 21 — мехмат, юрфак
- 22 — ф-т РГФ, біофак, істфак
- 24 — геофак, хімфак

Початок концертів о 18-й годині, 22 березня — о 17-й год.

НАЗУСТРІЧ
30-РІЧЧЮ ПЕРЕМОГИ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ
У ВЕЛИКІЙ
ВІТЧИЗНЯНІЙ
ВІЙНІ

Куржогот поезії

НЕ ЗНАЄШЬ ЛИ ТЫ?

Открой мне секрет,
Объясни чудеса превращений
Размокших полей
В необъятную зелень полей,
Унылого кустика
В майское буйство сирени,
Трамвайного грохота
В призвуки легких саней.
Какая загадка
В молчании старых платанов,
В недвижном строю
Санаторных высоких оград
И как это стало,
Что я ходоком неустанным
Твоей длинной бульвар
Изучаю часами подряд.
Не знаешь ли ты,
Отчего ботаническим садом
Становится вечер,
И дом твой,
И все, что кругом,
И влажная зябкость,
Продутая ветром нещадным,
Волшебно наполнилась
Неотразимым теплом?

ВЕСЕННИЕ МОТИВЫ

О. ДОРОХИН.

ПРИВЕТСТВИЕ

И в комнате, и на сердце —
Уютное тепло.
Людьми квартира красится
Как песнями — село,
Как лес — весенним трепетом,
Как небо — синевою,
Как ясли — детским лепетом,
Как мой приезд — тобой...

ПРИХОДЬТЕ ДО ОЩАДКАСИ

На Щепкіна, 12, у приміщенні адміністративного корпусу держуніверситету працює ощадна каса 5340/0140. Вона виконує багато операцій: приймає вклади до запитання, термінові, виграшні, умовні і видає їх за першою вимогою вкладників, продає і купує облігації державної 3-процентної внутрішньої виграшної позики 1966 р., виплачує виграші по облігаціях державних позик і лотерейних билетах, приймає платежі за квартиру та інші комунальні послуги.

Щоб стати вкладником, не обов'язково приходити в ощадну касу особисто. Можна подати заяву в розрахункову частину бухгалтерії про щомісячне перерахування частини заробітної плати на вклади в ощадкасу.

Д. ВЕРНИКОВА,
завідуюча ощадкасою.

ПАМ'ЯТІ ТОВАРИША

9 березня трагічно загинув вкладач ОДУ, полковник запасу, член КПРС з 1942 року РИЖКОВ Микола Михайлович.

М. М. Рижков народився 27 травня 1922 року. В липні 1941 року — в рік важких випробувань для нашої Батьківщини М. М. Рижков вступив у ряди Радянської Армії і пройшов бойовий шлях від курсанта до полковника. Він брав участь на багатьох ділянках фронту.

Після перемоги М. М. Рижков закінчив військово-академію ім. Фрунзе і командував підрозділами, а потім — полком. Всі свої знання і бойовий досвід видавав виконавцю радянських воїнів.

Після звільнення в запас М. М. Рижков працював в університеті і проводив велику військово-патріотичну роботу.

За бойові і трудові заслуги М. М. Рижков був нагороджений чотирма орденами і багатьма медалями.

Пам'ять про М. М. Рижкова назавжди залишиться в наших серцях.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

Ректорат, партком, профком університету, колектив історичного факультету, редакція газети «За наукові кадри» висловлюють глибоке співчуття відповідальному редактору газети, старшому викладачеві Гонтарю О. В. з приводу важкої втрати — смерті батька.

Редактор
О. ГОНТАР.

У СЕРЦІ СИВОГО УРАЛУ

Цієї зими туристи нашого університету пройшли один із найцікавіших маршрутів Приполярного Уралу — 238 кілометрів на лижах через високогірний район Уралу із Азії в Європу. 9 чоловік — математики, географи і геологи — присвятили свій похід 30-річчю Перемоги над фашистською Німеччиною.

Ми повернулись, Урал залишився. Ще довго у низьких кімнатах гуртожитку у нашому лівденному місті будуть тривожити спокійні сніг засніжені гори сивого Уралу. І не буде вміщуватись у це тісне південне небо величезне небо Уралу, з яскравим золотисто-спокійним місяцем, який займає півнеба, і легкий вітерець, що відкриває квартиру, буде довго нагадувати про сильні зливі вітри, що бувають на перевалах у міжгірських котловинах.

Проторіла штурмівка і одинокі ліжки, що чесно прослужили і на цей раз, тепер будуть запливуватись у кутку до наступного походу.

Залишаться надовго у пам'яті три яскравих сонця над океаном тайги, і чотири яскравих райдуги, що раптово з'явилися вдень.

Безмовна снігова пустеля на вершинах з вітром, який обпалоє і валить з ніг все живе. Промоклий спальник, що давно загубив

останнє тепло. Рятівний вогник, що вирає в тісній пічці, підтримує у палатці позитивну температуру. А за палаткою — безкрає море снігу, потріскують від сорокаградусного морозу ялини.

Нікому не хочеться думати, що завтра знову будуть мерзлі роботи, важкі рюкзаки і засніжений ліс, кілометри цього лісу і кілометри безліся, на лижах, що провалюються по коліно. І за все це у нагороду — найвеличніша, без кінця і краю панорама гір, нагородження хребтів і вершин, красуня Монарага, шпиль Колокольні, горделива Народна.

Ось воно — серце сивого Уралу, таке привабливе, що кличе в дорогу сотні любителів природи, любителів мандрівок.

Уральські швидкі ріки вкриті снігом, з чистою-чистою льодяною водою.

Виснажливі підйоми і нелегкі спуски, і хриплі голоси друзів, всіма очікуване село, що раптом з'явилося.

Потім п'ять днів — стук коліс на стиках рельсів і тверда полка загального вагону. Тришки сумні, але більше втомлені, ми повертаємось додому. Ще болять плечі від рюкзаків, а в думках — уже плани нових мандрівок.

В. ЛОПОТАН,
студент V курсу геофаку.

„ДОЛГО БУДЕТ КАРЕЛИЯ СНИТЬСЯ...“

Одеса проводжала нас веселим здивуванням. Був сонячний ранок, зовсім схожий на весняний, а ми йшли з рюкзаками, в руках несли лижі. Нас запитували: «Ви по асфальту ходитимете на лижах?» Радили змайструвати колеса до лиж і висловлювали різні передбачення, що немов ми сніг веземо з собою в рюкзаках. Ми очолювали відгукувались на жарти, сміялися, настрої у нас був святковий — попереду каникули, Карелія і сніг, якого ми давно не бачили.

Почуття дороги, випадкових зустрічей, несподіваних відкриттів у кожному турпоході уже охопили нас.

Наш маршрут розпочинався з Кіжей. У селі Сенна Губа ми стали нарешті на лижі. Йти довелося трохи більше 10 кілометрів, день був чудовий, ясний, сонячний. Незабаром ми побачили куполи Кіжського ансамблю.

Наступного ранку дівчина-екскурсовод розповідала нам про маленький острів, про досконалість дерев'яних споруд, зроблених сокирою без допомоги цвяхів. Покровську церкву нам побачити не довелося, вона зараз знаходиться на реставрації. Уже є проект реставрації Преображенської церкви. Ми побували у будинку Ошевнева — дерев'яній двоповерховій споруді, типовій для Карельського села.

Так починався маршрут, так

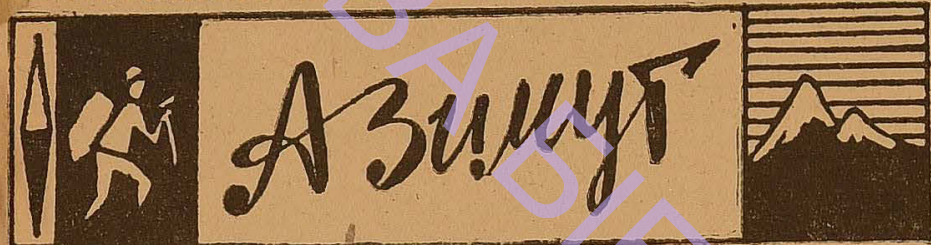
починалась для нас Карелія, і тепер це трішки і наша земля. І коли ми співаємо: «Долго будет Карелия снится...», кожний згадає щось своє, чим запам'яталась, чим дорога йому Карелія. Потім було багато днів, багато всього, про що важко розповісти кількома словами: і холодна ночівка у залишеному селі, і тиша сніжного лісу — «зимова казка», і зустрічі з лісорубами, і пізнання один одного.

Ми йшли по льодяній Онезі. Навкруги — біла тиша, а здалеку темнів ліс — там, за деревами, заходило сонце. Природа тут суворіша, фарби більш скупі, ніж у нас на півдні. Ми не одразу прийняли Карелію. Але полюбивши, не змогли вже забути. У селі Тівдіі ми вперше дізналися, що температура повітря мінує 20 градусів. Жінки у селі лісорубів Варнаволок співчували нашим дівчатам: «Бідні діти, що примушує вас ходити у такий мороз?» А нас радували і сніг, і сонце, і берізки.

День від'їзду, як завжди, настиг швидко і несподівано. У Петрозаводську ми ходили по книжкових магазинах, знайшли чимало хороших книг. Тепер рюкзаки були наповнені ними.

Із туристів ми знову перетворились у студентів.

Прощай, Карелія!
Л. БУСУЙОК,
студентка II курсу філфаку.

СТОРІНКА ТУРИЗМУ

ПРАЦЮЄ СЕКЦІЯ

Туристська секція університету існує понад 10 років і налічує близько 100 студентів і аспірантів. Студенти-туристи побували у всіх кутках нашої неосяжної Батьківщини. Це — Крим, Кавказ, Алтай, Памир, Тянь-Шань і навіть пустеля Кара-Кум.

Всюди, де побували студенти ОДУ, вони залишили про себе найкращі згадки. Було прочитано близько 100 лекцій про місто-герой Одесу і про Одеський університет, проведено 35 концертів художньої самодіяльності в далеких тайгових поселеннях і аулах. Люди з вдячністю проводили туристські групи в далеку дорогу. Туризм — це не лише відпочинок, пізнання Вітчизни, але й спорт (і особливо загартування).

Знаходячись далеко в тайзі чи в горах, особливо гостро відчуваєш ліכות товариша і розумієш, що від того, як згуртований колектив, залежить чимало. У походах народжується справжня міцна дружба.

У туристській секції підготовлено понад 10 спортсменів I розряду, 46 — II розряду і 383 — III розряду. Крім того, 42 вихованці туристської секції одержали звання «Інструктор туризму» і 176 — «Туристський організатор».

Зима 1975 року не була сприятливою для наших туристів, і все ж таки 5 груп під керівництвом досвідчених керівників виїхали на маршрути I—II категорії складності по Карелії, Кольському півострову і Приполяр-

ному Уралу.

Ці походи були присвячені 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Всі походи успішно завершили. Зараз туристи готуються до традиційних змагань по туристському двоборству на першість університету. Туристське двоборство являє собою змагання по туристській техніці і орієнтуванню. Лише підготовлені зможуть подолати пологі перешкоди і знайти всі КП в лісі за допомогою компасу і карти, а підготуватися можна на заняттях, які проводить туристська секція.

Великою популярністю у туристській секції користується спортивне орієнтування, і команда ОДУ постійно бере участь у змаганнях на першість міста й області. Тривалий час ми займали загальні II—III місця у змаганнях з орієнтування, завжди пропускаючи команду Одеського політехнічного інституту. І ось на останній першості міста 1974 року команда ОДУ зайняла перше місце. Зараз ми готуємось до складання норм ГПО СРСР і будемо надавати допомогу всім факультетам по організації і проведенню туристських походів вихідного дня в залік нормативу ГПО СРСР.

Велику допомогу у роботі туристської секції надає спортклуб ОДУ і кафедра фізичної культури і спорту.

А. ЛИСТОПАД,
голова по туризму кафедри
фізкультури.

На фото: студенти у туристському поході.